

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/40185

62.142

Sayı : 56020453/2014-610.01-283/2448/4788

Konu : Yazılı soru önergesi

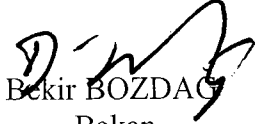
25.08.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 11/03/2014 tarihli ve 43452547-120.00-168490 sayılı yazı,
b) 14/04/2014 tarihli ve 1466/2598 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Nazmi Gür tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/40185 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2014-610.01-283/2447/4787
Konu : Yazılı soru önergesi

25. /08 /2014

Sayın Nazmi GÜR
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/40185 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Türk ceza mevzuatında "siyasi tutsak" kavramı, ceza infaz kurumlarında ise bu kavrama dayalı bir sınıflandırma bulunmamakta olup, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2. maddesinde terör suçlusu tanımına yer verilmiştir. Ceza infaz kurumlarına, haklarındaki mahkûmiyet hükümleri kesinleşerek infaz aşamasına geçen "hükümlü"ler ile mahkemelerce verilmiş tutuklama kararlarına dayalı olarak "tutuklu"lar alınmaktadır.

B) Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir ya da düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Ülkemizde "işkenceye karşı sıfır tolerans" politikasını hayata geçirerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

Bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri denetime tâbi tutulmaktadır.

Bu çerçevede;

1- Yargı denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

2- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezinin yargı çevresinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarından oluşan adlî yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler.

Yine, sivil toplum denetimi kapsamında 6332 sayılı Türkiye İnsan Hakları Kurumu Kanunu hükümleri gereğince, Türkiye İnsan Hakları Kurumu İşkence ve Kötü Muameleyle Mücadele Birimi, ceza infaz kurumlarına haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirebilmekte, bu ziyaretlere ilişkin raporları ilgili kurum ve kuruluşlara iletebilmekte, Kurulca gerekli görülmesi durumunda kamuoyuna açıklamakta ve ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları, il ve ilçe insan hakları kurulları ile diğer kişi, kurum ve kuruluşların bu gibi yerlere gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin raporları inceleyerek değerlendirebilmektedir.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu veya araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerek sivil toplum örgütleri, resmî veya özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

III- Van Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

1- Soru önergesinde adı geçenin 20/02/2014 tarihinde kendisini yaktığı, yan odada bulunan bir tutuklunun kapı zilini çalarak görevlilere haber vermesi üzerine, kurum görevlileri tarafından gerekli müdahalede bulunulduğu, kurum revirinde ilk müdahalesi yapıldıktan sonra acilen Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edilerek yanık ünitesinde yatışının yapıldığı, tutuklunun hastaneye yatmayı reddettiği, ancak pansuman ve tedavisi için hastaneye götürülüp getirildiği,

21/02/2014 tarihinde hastanede kendisine tekrar yatış ve psikiyatri polikliniğinde muayene önerildiği, tutuklunun muayene ve hastane yatışını reddettiği, buna rağmen tedavisine devam edildiği,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Söz konusu olay nedeniyle Van Cumhuriyet Başsavcılığınca başlatılan soruşturmanın devam ettiği,

2- Ceza infaz kurumunda kamu davası açılmasını gerektirir bir hak ihlâli tespit edilmemesi nedeniyle, hak ihlâli yaptıkları gerekçesiyle hakkında kamu davası açılan personel bulunmadığı,

3- Kurumun faaliyete geçtiği 2005 yılı Aralık ayından bu yana işkence ve kötü muamele nedeniyle herhangi bir intihar girişiminin olmadığı,

4- Ceza infaz kurumunda bulunan bir tutuklunun 08/04/2013 tarihinde psikolojik bunalıma girerek intihar etmesi sonucu hayatını kaybettiği, olayla ilgili olarak Van Cumhuriyet Başsavcılığınca başlatılan soruşturmanın hâlen devam ettiği,

5- Bahsi geçen ceza infaz kurumunda 18/03/2014 tarihi itibarıyla, 250 tutuklu ve 52 hükümlü olmak üzere toplam 302 tutuklu ve hükümlü bulunduğu,

Bildirilmiştir.

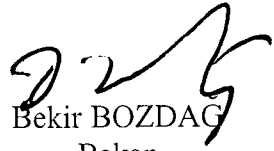
IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yukarıda belirtilen şekilde gerçekleştirilen denetimler sonucunda;

1- 15/09/2009 ve 12/09/2011 tarihlerinde Bakanlığımız başkontrolörleri tarafından gerçekleştirilen denetimlerde; insan hakları, kötü muamele ve temel hak ve özgürlükler hususunda herhangi bir aksaklığa rastlanılmadığı,

2- Ayrıca, 15/09/2009 tarihinde yapılan denetimlerde; ambar birimi, kıymetli evrak ve eşya hesabı, tutuklu ve hükümlü emanet eşyaları, tutuklu ve hükümlü infaz dosyaları, eğitim faaliyetleri, psiko-sosyal faaliyetler, teknik servis faaliyetleri ve iş yurdu ile ilgili ve 12/09/2011 tarihinde yapılan denetimlerde ise; eğitim faaliyetleri, ambar birimi, sağlık servisi ve iş yurdu faaliyetleri ile ilgili tavsiyelerde bulunulduğu,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAG
Bakan